

1 listopada-pamiętamy o zmarłych pochowanych na terenie Gminy Lubichowo

Już w sobotę Dzień Wszystkich Świętych, a potem Dzień Zaduszny, czyli czas, w którym w szczególny sposób wspominani są zmarli.

Jak co roku w Gminie Lubichowo porządkowane są zaniedbane i zapomniane mogiły w lasach na terenie Gminy.

Na terenie naszej gminy z czasów II wojny światowej znajduje się kilkanaście miejsc pamięci narodowej. Największa nekropolia mieści się w Lubichowie, gdzie spoczywa 712 żołnierzy radzieckich poległych podczas walk o wyzwolenie naszej gminy spot okupacji niemieckiej na przełomie lutego i marca 1945r. Po zakończeniu walk z terenu całej gminy pozbierano szczątki poległych żołnierzy i przewieziono do Lubichowa.

Najwięcej żołnierzy radzieckich poległo we Wdzie i Osowie Leśnym gdzie doszło do najbardziej zaciętych. Na prawie wszystkich budynkach szkolnych naszej gminy znajdują się pamiątkowe tablice ku czci zamordowanych przez Niemców w Szpęgawsku nauczycieli na jesieni 1939r.

Niemcy w Szpęgawsku rozstrzelali 26 mieszkańców naszej gminy w tym aż 11 nauczycieli tj. kierowników szkół z Osowa Leśnego , Ocypla, Wdy , Smolnik, Zelgoszczy, Wilczych Błot, Zielonej Góry oraz nauczycieli z Lubichowa i Mościsk.

W kruchcie kościoła w Lubichowie znajduje się też pamiątkowa tablica ku czci zamordowanych w Szpęgawsku kapłanów tej świątyni. Proboszcza Alojzego Rapiora oraz wikarego Kazimierza Schliepa. Za Ocyplem w kierunku Wdy znajduje się też masowy grób rozstrzelanych przez Niemców 1944r 20 Polaków. Zostali oni zabici w odwet za zastrzelenie partyzantów przybyłego do Ocypla gestapowca z Tczewa.

Za Smolnikami w kierunku Wierzbin znajduje się też masowy grób 9 Polaków zabitych przez Niemców w grudniu 1944r. za to że pomagali partyzantom. Na cmentarzu parafialnym w Lubichowie znajduje się także masowy grób 19 Żydówek.

Zmarły one z mrozu i wycieńczenia w styczniu 1945r. podczas tak zwanego " Marszu śmierci" na trasie od Wielkiego Bukowca do Bietowa. W styczniu 1945r Niemcy ewakuowali więźniów z obozu koncentracyjnego w Stuthofie na zachód. Jedna z kolumn więźniów maszerowała przez teren naszej gminy , a ponieważ zima 1945r. była bardzo ostra część więźniarek zmarła po drodze. W sumie podczas walk i terroru II wojny światowej z terenu naszej gminy zginęło ponad 120 osób.

Spoczywają oni w różnych miejscach, tylko nieliczni są upamiętnieni. Szczątki tych osób spoczywają min. w Szpęgawsku, w różnych miejscach naszej gminy, we Włoszech , Anglii w Warszawie itd. Oprócz tego na terenie naszej gminy znajdują się inne miejsca pamięci jak groby żołnierzy francuskich poległych w 1807r. w Krępce, czy groby jeńców rosyjskich z czasów I wojny światowej w Zelgoszczy.

1 listopada jest to taki czas obyśmy pochylili głowy nad tymi wszystkimi miejscami. Pamiętajmy też o tym trudnym czasie pandemii. Apelujemy o rozwagę i zwracamy się z prośbą aby rozłożyć wizyty na cmentarzach i w kościołach w czasie.